శ్రీకృష్ణపరబ్రహ్మణేనమః

హేలాపురిశతకము.

శ్రీకరరమసదార్చితపాదరాజీవ రాజీవకే
తనరాజవినుత। వినతతనూజాత వితతనుతావ
నవనరుహాననమానధనకృతార్థ। అర్థాంగధరర
ధాధార్త్రాదిధారణరణధురీణధురీణగణనిదాన।
దానశౌండాసురదర్పఖండప్రచండ చండగు
ణోద్దండకాండకాండ। కాండభవభవభావనా
ఖండవరద। వరదయానిధిమాంపాహి పాహి
యనుచు। లలితమణిభాసురంబు హేలాపురం
బు। వేణుగోపాలుతోడితేవేలతాంగి॥ ౧

శ్రీరుక్మిణీవదనారవిందారుణదారుణ శకట
దైత్యాదిహరణ।రణరంగవిజితవిక్రమసుదర్శ
నపాణిఫణిరాజపూజితపాదపద్మ। పద్మసంభ
దివతస్తుతినుతసుకుమారమారమారవిరాజమ

హితగుప్త|గుప్తగోపీజన గుణగణాద్యప హార
హారభూషితవక్షస్సారసాక్ష | అక్షయంబులొ
సంగుమాకనుదినంబు|నంబుజోదరదీనజ నాబ్జ
యనుచు||లలిత|| ౨

అష్టాంగనాభీష్టతుష్టిఁ బెంపొందించి పుక్కిట
జెలిపిక్కఁ బుత్త్రుఁ గాంచి| గోత్రజైత్రవిలాస
గాత్రసూనునిఁ గాంచి త్రిజగపవిత్రపుత్రికను
బెంచి|గట్టు పట్టిని నేలుదిట్టను మున్నించు గిట్టని దై
త్యులఁ గీటడంచి|బోటితో బుట్టిన మేటి కెంపుధరిం
చియైద్దికై దువుల స్తవంమునుంచి|సుజనులింపా
లింపునిసొంపు పెంపు| చిరజయింపు వలంపుసొ
షింపుచుండు||లలిత|| 3

హారికోటికోటి భాసురకరకోటీర సాంబునిం
పొందుశిరంబువాని| ఘనమించుమించు మేఘ
ముగాఁగుకొను మాడిక్క రత్నశోభితవాయురం
బువాని| జేజేసమాజవిరాజమానాసుర సమర
జిత్వరకరాబ్జములవాని|చలిమలసంజాత సవ

ణిరూపైమోదించుతరుణికిమ్మైనపాదములవాని ।
పూజగావింతుభూషింతుబులుపులెంతు । కోరి
నతియింతునుతియింతుకోర్కెగాంతు॥లలి॥ క

ఘననిభదేహంబుఘనమణిమకుటంబుకౌస్తు
భరత్నంబుగల్గువాని ।శ్రీవత్సచిహ్నంబు చిరజ
యోల్లాసంబుకమలానుమోదంబుగల్గువాని ।
మృగనాభితిలకంబునేలిమిచేలంబు గరుడతు
రంగంబుగల్గువాని।తులసీసుదామంబు చిలువ
రాట్తల్పంబుకరుణావలోకంబుగల్గువాని।చర
ణయుగళంబుసేవింతుసంతసింతు । వినుతిగా
వింతునర్చింతుననుసరింతు॥లలిత॥ ౪

చెలువనెచ్చెలువుని చెలువు సంద్రంబును
గాంచజాలనినేత్ర కలిమదేల।రమణిమారమ
ణునిరమణీయచారిత్రమమృతమానని వీనులం
దమేల। మగువానిమగవానిమగవానినామసం
స్మరణజేయనిజిహ్వాకరణమేల।తరుణీశ్రీతరు
ణిశ్రీతరుణిపూజితపదకంజార్చనములేనికర

ము లేల। కాంత నావంత గెంతననంతనతుని। చెం
తనత్యంతనుతి జేతుసంతసింతు॥లలిత॥ ౬

హరిని శ్రీహరిని శ్రీహరిని బ్రోచిన వాని
చిరము సేవించినశిరముశిరము। తతము శ్రీతత
ముసంతతముగల్గిన వానిచింతామృతంబాను జి
హ్వజిహ్వ।భయమునిర్భయముగా భయముని
చ్చెడు వానిఘన ముగా ధ్యానించు మనముమన
ము। దరముసుందరముసుందరము దాల్చిన వాని
చరణముల్ నర్చించుకరముకరము। గానగజ
యానసనీయాన వానిదాన। దానవారినయాన
గాన గాన॥లలిత॥ ౭

ఘనకాంతి జితదేహు జానుచతుర్బాహు
భండనోల్లాసుసన్మందహాసు। మానితపరిపూర్ణ
మకరకుండలకర్ణువరపీనవక్షు సరోరుహాక్షు।స
ర్వతరాడ్ధీరుసర్వలోకాధారు సూరిజనస్తోత్ర
శుభచరిత్రు।రాధామనస్తోషరాజితామరపో
షుసుగుణాలవాలుయశోదబాలు। నతులితప

డాబ్జయుగముసంతతముమదిని। గొలుతుమదభీ
ష్టసంపదల్ గలుగుకొరకు॥లలిత॥ ౭

దినకరశశినేత్ర దివ్యాభరణగాత్ర నిరుప
మానచరిత్ర ధరపవిత్ర। కమలాలయాభర్త
కాళియఫణినర్తనమితపుణ్యావర్తనాదికర్త। ప
ద్మశోభితవక్షపాపపుంజవిపక్షదీనరక్షణ దీక్ష
దివిజపక్ష। మహిమాభిసంకీర్ణ మానితబ్రహ్మపూ
ర్ణజీమూతజితవర్ణశ్రీ సువర్ణ। చేలధరమ్ము భో
షించజాలమేల। మేలమునిలోలసద్గురుశీలయ
నుచు ॥లలిత॥ ౮

అలరుక్మిణీసత్యభామహృత్పద్మమోహబ్ధి
కానందభృంగాబ్జుడనగ। మిత్రవిందసుధంతి
నేత్రాబ్జకరలతాతతికింపు రవికల్పతరువనం
గ। భద్రకాళిందియవ్వనవనకుచగిరుల్మరియు
మత్తేభజీమూతమనగ। వరలక్షణాజాంబవ
త్యోష్ఠబింబఫలాభీష్టశుకవరదాయనంగ।షోడ
శసహస్రచేడెలశుభదుడనగ। వెలయురాధిక

లోలునివినుతి జేతు॥ లలిత॥********౧౦

—*పురవర్ణనము-*—

శ్రీరమానిలయంబు శ్రీసదామోదంబు భోగ
భాగ్యకరంబు భువినుతంబు। వేదావినోదంబు వి
పులశృంగారంబు వందిమాగధ ఘోషవైభవం
బు।దీనజనాబ్జంబు దివ్యసౌధాంతంబు రాజస
న్మానంబు రాజితంబు టాభ్యాషశాస్త్ర గరిమంబు స
తతసంకీర్తనంబు భవ్యకలాపంబు భర్గవంబు। హరి
వదనబాహుయూరుపదాబ్జజాత।విద్య విక్రమ
ధనభక్తివిశ్రుతంబు॥లలిత॥ ౧౧

సరసచతుర్వేద షట్శాస్త్రసంపన్న మత్త
మెప్పాప్పవి ప్రోత్తమంబు।భండనోద్దండ ప్ర
చండకాండం బాదిమండితకరరాజ మండలం
బు।గాంగేయరజితయగణ్యరత్నానేకధనదాన
వైశ్యరత్నాళికంబు।సతతమాతతభక్తినతులి
తౌదార్యశౌర్యణిమతుల్ హరిపదజాతమంబు।
భూనుతంబు ధరాధిపఃపూర్ణతంబు।కరిహరి

రథంబు లారనధారణంబు॥లలిత॥ ౧౨

ఉత్ఫుల్లసుమన సోద్భాషిత మల్లికావల్లీయు
తాపుంజవర్ధమాన। వికచమంజుల పద్మవివిధప్ర
సూనాళిమధుపానమత్తాళిమధురగాన । ఘన
మీననక్ర విక్రమజాతరంగేతుయవిరళారవవి
హంగావితాన। పురతరుణీజనగురుకుచద్వయ
సదాలి ప్తమృగీమద వ్యాప్తమాన । కమలకమ
లాకరానేకగరిమనించు। కమలకమలాకరానే
కగరిమనించు॥లలిత ౧౩॥

రమ్యసారసమకరందపానద్విరేఫానందితా
రవభవ్యతంబు।జలతరంగోద్దీర్ఘచాతకకలహం
సచక్రవాకోద్భాసితవిక్రమంబు । మలయ
మరుద్ధూతమంజులోత్పలరజఃపుంజసజ్జనమనో
రంజనంబు । విబుధపాంథామోదవిస్తీర్ణపులి
నప్రదేశతరుచ్ఛాయదివ్యనంబు ।సతతతతఫల
దాయికంపతిశుభంబు । లాదవదగుపద్మవా
హినీమాదయుతంబు॥లలిత ౧౪॥

జంబీరశాండిల్యసప్తపర్ణాతిముక్తకదాడిమ
కరీరకోకిలాక్షు। భండీరచాంపేయవకుళవంజు
ళసిందుకప్రతిహాసశైఖరికమోక్షు। సహకార
కౌశికస్వాదుకంటకతూదసాలఖర్జూరహింతా
లప్లక్షు। మాతులుంగకపిత్థమరువకపనసరసాల
మోచకనారికేళవృక్షు। మంబుజలికుచతాళ
యజ్ఞాంగతుంగ। తతులనారామభూషితంబై
తనర్చు॥లలిత ౧౭

శ్రీకృష్ణమూర్తి శైశవక్రీడాద్యభి వర్ణనము,

వసుదేవదేవకీవరసూనుడై పుట్టి నందయశో
దలానందపెట్టి। పాతదితిసుతవ్రాతంబులను
గొట్టిచలపట్టిఫణిఫణాదులను మెట్టి। కోదగకను
ధరముగొడుగు చాపునబట్టి పాకశాసనుశాత
భంగపెట్టి। గొల్లలనెల్లనుమార్గానిచేపట్టి పట్టాభి
షేకుడై ప్రబలినట్టి। జిష్ణుసన్నాహిహృదయవర్తి
షుకృష్ణు। సతులితపదాబ్జయుగము సేవింతు
వనము॥లలిత॥ ౧౮

మించుమించుక మెఱసంచు నించిన మంచి మే
ల్మి దుప్పటి నీటు మీటు మెఱయ । రత్న కిరీటంబు
రాజితంబగు కెంపు పతకంపు జత గూడి పరిఢవి
ల్లను సరివా (శ్రో) వులు మిసిమిని చెలఁగఁగ దాని
కంకణములు డాలు వార । కస్తూరి తిలకంబు సి
స్తుగ బాళింపయర పదికైదువులం దగింప ।
మిలి రెండు భుజంబులు జగ్గు మీర । బుడుత గాదేవ
కికి బుట్టి బలియునట్టి । ॥లలిత॥ ౧౭

ముద్దు మొగంబున న్మొలకనవ్వో లయ కెంజి
గురు మోవి మెఱుంగు జిలుకుచుండ । మిసమిస లె
సగు నెన్నొసలిపై ముసిరిన కుటిలాలకల కాంతి
గులుకుచుండ । తెలి డాలు కనుమీల నెలయు కా
టుకనీలి డబడి బడి బడి నడరుచుండ । తళత
ళమను చెక్కు లలర డాబుగ్గనుంచిన చిన్నె ముక్కు
భాసిల్లుచుండ । బొమలమధ్యను సొమయింపొం
దుచుండ । వల్లగయశోదదండవర్ధిల్లుచుండు॥ ల
కుటిల కుంతలములఁగూర్చిన చేర్చుక్కఁగదలు

చునుదురంటుముద మొసంగ। కర్ణకుండలరత్న ఘనకాంతినిచయంబుగండ భాగంబులనిండివె లుగ। దివ్యచంద్ర చ్ఛందనువ్యయంబగుదీప్తి లచ్ఛిలాంఛనముపై లాగులాసగు। తపనీయ కటిసూత్రముపలగ్నమాచిఱుఘంటలు మొలనంటి ఘల్లుమనగ। చల్లగయశోదకడనాడుపిల్ల వాడు। మించుదయచేతమమ్ము రక్షించుగాత॥

నీలనీరదకాంతిజాల మింపునుగెల్చి తను సొంపుదిక్కులంతనుగదింప। శోభాతిమత్తద్వి రేభసంఘముగెల్చిముంగురుల్ముఖపద్మమునన టింప। పుండరీకవిపాకపూర్ణతేజముగెల్చిసో గనేత్రద్యుతుల్ సొగసునింప।విమలంపువెన్నె లవిలసితంబునుగెల్చిమందహాసవిలాస కుంద గింప। అత్తయగురాధకౌగిటనత్తమిల్ల। గుత్త గొన్నట్టియదుకులగుప్తగొల్లు॥లలిత ౧౦॥

సుకుమారమారయశోదాకుమారరాధాలో లయనిచేర్చి జలకమార్చి।నగరాజధీరపన్నగ

రాజకుమారరాన్యోయనఁబట్టి పాల్బువ్వఁబెట్టి ।
శేరాజరవినేత్ర రా-రాజగణజైత్ర యనిబుజ్జ
గించి శయ్యందునుంచి। గోపాలపాల శ్రీగో
పీజనాఖేలననిజోలబాడి నూరారువేడి। వాడి
తలనోడివాడ్రైకెమోడిపీడ। పోడికనుగూడిపెం
చితినాడుబోడి॥లలిత ౨౧॥

శిరమందునిరవొందుసిరినొందుసికబొందుని
రుగెలంకులయందునీటుజూపు।ననువొందునుదు
రందులనుకందు డళుకొందు మిను కుకాటుక
చిందుమిసిమినెఱపు । రతనంపుతతి బెంపునతి
సొంపుగులికింపుకనకతాయితులింపుకాంతిగం
పు। లలితింపుగలిపింపురవణంపు రవణింపువిశ
యపురహింపువితముదోపు। కేళికలసోలిమొ
దవాలికినుకమాలి।బాలికలబాళివగజోలిగొ
లుపుగేలి॥లలిత॥ ౨౨

పిఱుదవసించిపెన్నెఱులుచిక్కుడలింగ
గుబ్బగుబ్బలుబ్బగనునొత్తు । నొత్తుగముద్దుంచి

నత్తజినధగంబునందురదచ్ఛదమొందనందు।
నందునికందురమ్మిందనిచే జూచగాగుబ్బుక్కొ
నుల్కగరములాను। అనురక్తిచేయొడిక్కడ్డమి
డ్డగనీవినిడపదపద్మముల్ నిడుదజేసు। నల్లనాడె
ల్ల నుల్లంబుపల్లవిల్ల। చల్లచూపెదజల్లెనాగొల్ల
పిల్ల॥లలిత॥ ౨౩

ఉట్టిబెట్టినయట్టిచట్టితూటెట్టినోరట్టిపాలట్టై
నోరట్టిపట్టి। అన్నన్నవెన్నపైనున్నదెన్నన్ననీ
చిన్నచిన్నగపిన్నకన్నెకెట్టి। నత్తఱాయత్తమైకొ
త్తబిత్తరిహస్తగుత్తముత్తముగుబ్బలొత్తబట్టి। ఇ
మ్ముగానిమ్ముయీసొమ్మునీసొమ్ము చేకొమ్ముము
ద్దిమ్ము శుభమ్ముబొట్టి। యంచుచెక్కుననొక్కి
నయక్కజంబు। లంతనెంతనివచియింతుకాం
తనీకు॥లలిత॥ ************** ౨౪

—*రాధాకృష్ణవిలాసము,*—

ఎమ్మెధనమ్ము నకిమ్మెనకెమ్మో వికమ్మసుధ
నెమ్మోష్ఠగ్రమ్ము లెపుడు। చక్కనిచుక్కపెంపె

కుక్క పేరకుక్క పైదిక్కుచన్గవముక్కునొక్కుటెపుడు ।
సొంపుప్పతింపుబిద్దంపుచెక్కుల పెంపునింపు గా
బట్టింపునింపు టెపుడు । మబ్బునుబ్బు నగొబ్బి
నబ్బురంబునగెబ్బుమై నబ్బికళలుబ్బ ప్రబ్బి
టెపుడు । నంచుమదినెంచు కామించియతని
బెంచి । ముదమెదగదించి యేనుంటి సదయా
గాంచి॥లలిత॥ ౨౯

అలచందురునియంద ములడించఁజెనొందు
మొగముతోముసిముసినగవుతోడ । నరవిందము
పచందమరకందదళుకొందు నయనముల్ తోవ
గనయముతోడ । నిద్దంపుట ద్దంపు నొద్దింపుగ
నుసొంపుచెక్కులతోనింపుచెక్కుతోడ । నురువొం
దుకురు విందములనింద జేయధరంబుతో నొ
య్యారమంబుతోడ । గాంచుసఖు గాంచుతటి
నించు గడుచునించుచు । వి బుత్తరబారిలో వై తిబేల
నైతి॥లలిత॥ ౩౦

కంతుశాస్త్రముదెల్పి కలియకలమున్ప్రగిలి

గింతతతిసల్పి వలపుగొల్పి । చకోరమోపిచ్చి
చన్గవనందిచ్చిముద్దులొద్దికనిచ్చిమదముబుచ్చి।
తొడతొడలనుదార్చి తడబడకనుజేర్చి బడిబడిగ
డిదేర్చిబడలికోర్చి । మనినిజంకు దొలంగిమచ్చి
కలగరంగి మేను మేనబెనంగిమనముబొంగి । త
కిట నొక్కిటిమరు బారిజిక్కిబడి తిమ్ముందుగా
నాసబడితివో మోసబోతి॥లలిత॥ ౨౭

రతనద్యుతులతోడరాణించుబిందీలు ముం
గురుల్ జతగూడితొంగలింప । గుందనంపుబు
లాకియందాణిముత్తియంబధరపల్లవముపైనం
దమింప। రవలరాగిడితోమురమణించుకీల్ జడ
నాటిపూటికికటిబేటిగింప। ఘనమణిస్థగితమ్రా
ఘుంటలొడ్డాణంబు తొడబెడంగులతోడ దొ
ఱంగింప। మొనసిచెన్నొందియుందంది ముద్దు
లొందు। మున్నురతిసల్పినది దెల్పిముదముగొల్పి॥

మిసమిసలాడు నెన్నొసలిపైజిలుచెమటె స
గనిట్టూర్పులుపొసగుచుండ । నరవిరిసరులతోన

రజారు నెఱులింపుజఘనంపువగలాని జగ్గుచుం
డ। ధగధగమను కాంతిదనరుహారావళి బిగిజిగి
పాలిండ్లబెనగుచుండ। రత్నసంయుక్తమైరా
జించు మేఖలన్గూడినకౌనసియాడుచుండ। ను
పరతినిసోలిమెద (వా) లినుపముమాలి। బాళిమ
ది షేలి నానాలిజోలి దేలి॥లలిత॥ ౨౯

రవరవణంబు చేరాజించువగతోడమిసిమిజె
న్నొందు నెమ్మేనితోడ। సొగసైనకడకంటిచూ
పులందముతోడ మొలకనవ్వొలయు నెమ్మో
ముతోడ।విన్నాణమైనట్టి వన్నెచేలముతోడ గ
మనీయమకాకంచుకంబుతోడ।గరకంకణంబుల
గల్గుదీప్తులతోడరంగైన యందెలరవముతోడ
జెలగుచెమరొచ్చికుచలికుచాళినిచ్చి।మోవినం
దిచ్చుటకు మెచ్చుముదముబుచ్చు॥ లలిత॥ ౩౦॥

ముదమొందితమిజెందిమెదనొందివ్యాద్యమై
నమో వెంటమునిపంటనొనలునాటి।నరుదార
రహిమీరగురుతారకుచపాళి ననురాగమునసొ

గనఖములుంచి। యరచూపునిలనోపుతరితీపునిరు
వై పుగిలిగింతలతివింతగొలిపి గాంచి। సదమనం
చుసుదినెంచుపదవంచు వేవేగనతిబాళిరతికేళి
హితవొనర్చి। యొడనొడబడునొడల నడవడల
నరసి। యుడుగకొడిగనుగలియకలడరితతివ॥ల ॥

రతిజేయుతఱిమోవి బతిమాలిగ్రైకొని కొని
యూడిగుబ్బలుకొసరినొక్కి। నొక్కి కేలనుబు
గ్గనొరయుచుముద్దిచ్చియిచ్చ గాగిలిగింత లెచ్చ
పరసి। రసికత చేనాదుయసియాడుకొనట్టినట్టు
సేయక కౌగిలబ్టెపట్టి। పట్టువీడకనన్నుబైకొ
నిమున్నించిననించుపిలాకనివంచించెనమ్మి।నమ్మి
నుసులైతినానాడుసొమ్మసిలితి। లతియికేసం
దునీబాళినతికియుందు॥లిత॥ ౩౭

కరకంజములరత్న కంకణనినదముల్ నయ
మునదాళమానములుగొలుప। బదపంకజంబు
లపసిడియందెలసద్దులతులితభరతసమ్మతము
దెలుప। జాళువారశనము జారుకింకిణిరవల్ స

రసతసరిగమస్వరముదోఁప । నధరపల్లవముపైన
దురురత్నపునత్తుయభిరామముగమీరి యభిన
యింప। దనతోఁపుగలాఁగుసల్పినతటినిబాఁగు। మ
రిచియీఁజాఁగుచేసెహేఁపురియెలాఁగు॥లలి॥ ౩౩॥

బలుకెంపులాననీ బలుకెంపు లాననీపెదవి
యొసంగుమేలెదబోఁసంగ।జిలునవ్వొలయగాఁ
చిచెంపనుజెయ్యించిముచ్చటించెడుపొలయ
ల్ముచ్చటించ। జెక్కుటద్దములింన చక్కని
మోవందముద్దోఁసంగెడునేర్పుచుద్దోఁసంగ। ద
ళ్ళుకులుక్కులగుబ్బలులక్కగేలబ్బనందగిచ్చె
టిసోఁంపునందగించ। గూర్మిగడుహా త్తమునమున
గోర్కె లొత్త।నిరుపురముచున్నబుబపులు ద
రమెయొన్న॥లలిత॥ ౩౪

పొలయులకులోఁది పొన్పునజెంది యొడ
మొంది సైసకమదిగుందియసదుపక్క।బోరలె
డుమిషనొఁదిపుణికి పెన్దొడలంది సందిటజెంది
మోవందిఫక్కు। ననునవ్వి నాదియొంతనిచె

ఘ్కాలం దిగడుచునొక్క లొందిమెండుగనుఁగ
దిఁకసిజెందికౌఁగిలిబిసనొందితమినింది కందుఁ
షందెముడిందబొంది। మసలితిమినాడులడిఁయు
సుషంతవాడు। దలచడదెచూడు మీమోడివే
ల నేడు॥లలిత॥ ౩౫

సరసంబులనుబొంగిసురతంబులగడంగి చో
క్కరజూపుతోసొంపుగాంచి । నదిగనిమది హెచ్చి
నవసు ధాధరమిచ్చియుదుటిచన్మోన్నలను నెదగ
దించి।పాణిచేగొనట్టిబలుకౌఁగిటనుబెట్టిమురియు
చునూ రారుముద్దులుంచి । నవ్వినీమదియందు
నా నేర్పుగనుమిందుననినును తొడతొడ లడర
బూన్చి। మధ్యమల్లాడగచమూడకర్మమీడ। కూ
డినాజాడదెల్పాడమోడివీడ॥లలిత॥ ౩౬

అదునుగాంచినవాతువా తెరజిఱు కంటము
నిషంటగంటుసేయనెతలంచు । నజ్జైనయొడచె
ఘ్కటన్గముల్ నులుముచుమనసైన టుల ముద్దు
గొనదలంచు। వాటమైనప్పుడునీటుగుబ్బల మొ

నల్ కొనగోటనొక్కుటకునుదలంచు । తటిగని
వరిశయ్యనొఱగించిగిలిగింత వింతల రతిసల్ప
మతిదలంచు। శౌరినను జేరవగమీరిమురి సెగోరి।
నేడుమరు బారిచలపోరినిగడ గేరి॥లలిత॥ ౩౭
ననుగనుగొనుచోటనయము నబలు తేటమాటల
నానంద భావ మొందదనురువడిగను డాసిగరగరి
కలు సేసివలపగ్గల మొనర్చువరుస నేర్చుమనము
నగలదిట్టిమమ తనిగని పెట్టికన్నుసన్నలనుంచుక
రుణగాంచు । మనసిజుడనుబోయమదిగనిసడి
సేయసుఖకరజలముబ్బుసొగసునబ్బు।వరు నెపు
డుగందదడయక వానిపొందు। నెటులగలిగు
ను నాకోర్కె లేమనందు॥లలిత॥ ౩౮

కదియసందిట జేర్పక ను రెప్పలల్లార్ప దళుకు
గుబ్బలనొక్కి తమిగజిక్కి । మురిపెముననుదా
ర్చి మోము మోమున జేర్చి వా తెరజుఱుకంటవ
రుసనంట।బలుగంటులొనరించి పైకొనితమకిం
చిచెక్కులుముద్దాడి చేరి వేడి । కులుకు హాళిగద

కఁ గొనగొనబునసొకఁ మచ్చికలడరంగ నెన
సుబోంగ। సరసముల నాడి మునుకొని కరుణ గూడి।
వగరతుల దాడిగంటిహా చిగురుబోడి॥లలి॥ ౩౯

వెయ్యార్యరుమానిను లోయ్యార్యముల కంటె
బోందిక నీకుల్కులందే కంటి । నిరుదచ్చికశల
యుంపారుచందురు కంటె నందము నీమోము
నందే కంటి। గడలి మేన ల్లునికరుణతూపులకం
టె వాడి నీ వాల్చూపు వడి నేకంటి । మిసిమి చె
లంగు క్రొం బసిడి బంతులకంటె బిసనీ కుచము
లందె సొసగ గంటి। నను చునను జూచి తలయూచి
యనువు జూచి । సుంతనమునందు ననుబొందు విం
తలోందు॥లలిత॥ ౪౦

ఆవాలుగన్దోయి యాచిన్ని నగు మోము యా
కుల్కు చనులింపు నందగింపు। యాగిద్దనుగు చె
కుఁ లాచకఁ నధరంబు యావృదోత్తుల జాలు
నందు మేలు । యాఘనజఘనంబు నాజంపు నె
ఱులోంపులా సౌరు మీతూరులారుతీరు । యా

మొయరారపునడలాబెళుకు లేనడుమా తళుకు
మై సొంపునలరుపెంపు । గన్నవిన్నదిగాదన్న
మెన్నికొన్న ।కన్నుసన్నలనన్నెలేనన్నుమిన్న॥
ఘనమొప్పకొనుకప్పఘనమొప్పఁ పైకప్ప
కొనుకప్పమిసిమీనగొలుపుచాన। బలుగుబ్బ లు
లయాబ్బలిలజబ్బగొన గెబ్బగుబ్బలం దము
చాలగులుకు బాల।నికరంబుపులినంబు నిపుణం
బుసుకరంబుజేసిపెంపొకటిజెలగుబోటి । జగ
జంగపుమినుకింపునగణించుపొంగసింపుగనుసొంపు
తనుకాంతిదనరునింతి।నంచునడిమెచ్చి మనవి
నుమంచుగుబ్బచ్చి।కౌగిటన నుంచెప్రేము దము
గారమించె॥లలిత॥ ౮౨

చందురంతమునిందజెందచెన్నొందు నో
మందుగస్తురిబొట్టుసొందబెట్టి।కులుకుగుబ్బల
తళుకులొలుకు లహార్ దారురవకసీ డాసన్న
వికదొడిగి।తళతళపిటుములందలరమిల్మిలమేల్మి
సరిగంచుగలసుఫేన్ చీరగట్టు।రంగులీను మేలుం

సురతననుందనపుమిన్నానునీలాపదినగలువెట్టి।
నట్టిరొమ్ముదిట్టనుగుకౌగిలెట్టగుట్టుబట్టబయిలెట్టి
మరుపెట్టుమయిలనునెట్టి॥లలిత॥ ౮౩

ముంగుఱుభృంగముల్ పొంగుచు దనుదరం
బొందినముఖపద్మమునటింప। దాటంకముల
రుచుల్ తళతళమెఱయుచుజెక్కుటద్దములపై
జెంగలింప। గమనీయరత్నసంకలితహారావ
ళుల్ కులుకుగుబ్బలమీదదళుక్కునింప। మిసిమిం
చు నెఱకప్పునసియాడుకైరిక వేణినితం బం
బువింతజూప।దోలుతరతిదేలిననుజూచితొడరు
బాళి।కనియునేతాళికవగూడుకొనుటదేలి॥౮౪

మేలుమేలనిమోవి(గో)లున త్తఱి జూరునీల
ముంగుఱులనున్నలకదీర్చు। దాళుతాళనియం
కపాళించున త్తఱిమూలు పయ్యెద జక్కదోల
గొనర్చు।జూఱచూఱనిగుబ్బలూఱ(గు)చ్చి నత
ఱిదూగు హారావళింపుగనొనర్చు। జూడుచూడ
నిముద్దులాడున త్తఱినీడునీవిడాకేలచేనిజమొన

ర్భ్య। రసికు నెడ వాసి గురుని రా రాపు గాసి। మె
ులవేగింతు సఖునిసాంధెపుడు గాంతు ॥౪౫॥

మిన్నా కలాబతు వన్నె గాగరను పైకొన్న
యూరులనిగ్గులున్న జగ్గు। రంగైన పై కాని రవి
కంచుబొంగారుతళ్కు గుబ్బలడాలు గుల్కు జా
లు। చికిలిబంగరు వ్రాత జెలగు పయ్యెదమీదగు
ప్పె యీడెడునోరుకప్పుతీలు । మేల్ కడానిక
డాని మేలుసొమ్ములకాంతి పైనించు మైసంచు
భవ్యమించు । టరుదు గాగంటిననిపయోధర
ములంటి । నొరసి యటువంటి వరుని పై మ
రులుకొంటి॥లలిత॥   ౪౬

ఉత్తమోత్తము లెన్న చిత్తజాకారుని పొత్తుమీరి
ననాదుచిత్తములరి । మెత్తని పాన్పుపై నత్తమిల్లిన
వాని హత్తికుచాళి చేనొత్తిమోవి । సత్తిగానాని న
నత్తళిహో యని క్రొత్తపూవిలుకానికత్తలాని। నె
త్తమ్మి నగుమోము నెత్తిగాం చమటించజిత్త
జాంకణమును గుత్తగొన్న। ఘనుని యెడబాసి

యుండుటగనియు జేసి । తూపులదె డాసివచ్చె నేతోపగాసి॥లలిత॥ ౪౭

హాటకాంబరుఁ డేను గాటంపుతమితోను తేట మాణిక్ గలమేటుపీట । యందునం డముఖ జై న్ఁ౦దనిద్దరము నానందింపుచును విడెమందు న ట్టి । యొడనిండు వేడుకలఁ దరముద్దులు గొంచుఁ ద డయక గిలిగింతలిడుచు నీటు । కూటమిఁ కైయొర గంటగాగనతోటిబోటులు హాయనఁ బూటపూ ట । నధికమధికము దేలిపుం భావకేళి । నేన నె వనమాలిమా లెనా నేనరు బాళి॥లలిత॥ ౪౮

తగు నాయిటుల బాయదగునా మనో హారాప గనాఁ పలుకరానివగలదేమి । వలపాఁ చెలినిగూ డవలపాసదయనీవు తలపాకలియరానియలు కదేమి । ఘనమానరసమింకగనమాతనివిదీర్చు టకి నమారసిక రాజ నెనరదేమి। కలదానివిడనా డకలదానియతి జూడవలదాహావిటరాయచల ము దేమి । య నేమునను వైనమాట నెమ్మనము

వాటు।బలికియుచ్చోట చెలులభావములు మీ
ఎ॥లలిత॥ ౪౯

నతిజేసిమతిమెచ్చ నుతియొనర్చితివేని పతియునీపలుక్కసన్మతిగవినును । వినగోరునేడనీదుమునవిజేసితివేనిఘనుడునీనుతులుగైకొననుజీఉు । జీఉనవావెతల్ తెఉగుదెల్పితివేని నెఉిగనాపైప్రేమలూఉగాంచు । గాంచినమురుబారినెంచవేడితివేని పొంచించినతను నొంచించమించు । మించుబోణిరోముందు గప్పించుమిందు । విటునికురువందు వసియించ కేటులనుందు॥లలిత॥ *************** ౫౦

—*గ్రీష్మఋతువర్ణనము,*—

ముద్వేలుపులయిక్క ముదమునబెంపెక్కనలరునదీసమూ జిక్కహాములు । జలరాసియుపొంగజలజవైరివెలుంగలలిపల్లవలుభూజములజెలంగ । శారికాళులువిక్క కీరముల్ బలుప్పెక్క పాంథులుతహతహబడుచుజొక్క । మధు

మాసము ఘటిల్లుమమ తలుపంధిల్ల తారుచుమా
రుతుత్తారసిల్ల। సమయమిదె బాలయయ్యెరమొ
జాలమేల। తమినిగిడెచాల యీవేళ తాళజా
ళ॥లలిత॥ ౫౧

నిసిపతీతిమిరంపు నెఱులుచిక్కైడలింపుతోర
మేనిక పంటిదువ్వెననగ। నతివిరమా గులపై
నివితతక్రోధముఃబూని చలముచేమరుసేయుచ
క్రమునగ।పూర్వదిక్కాంత సొంపుగమనోహరు
చెంతమురియువేళలగాంచుముకురమునగ। విర
హులమైసంచుసారిసారితప్తించుహెచ్చులెచ్చిం
చుకార్చిచ్చునంద।పాంథజనమీగగడుచు రేపగ
తుడనగ। చంద్రుఁడుదెవచ్చె వలపులసంద్ర
మెచ్చె॥లలిత॥ ౫౨

మలయాచలముజారిమల్లికలనువారిమరువ
మునను జేరిమలయమీరి। స్వర్ణ దీమీఁదాగి సలిల
ములోనీగి సారసంబులనూగిసరసునేగి। ఘనసా
రమునుసోలికస్తూరిపై వ్రాలికాంచనం బుల

మాలికలిమిడేలి। పున్నాగములదూసి పుష్పాడి
నెగ రేసిపునుపుకోరలడాసిపొందుజేసి । రత్న
జాలకములమూరిలలితమారి।క్రమ్ముకొనివచ్చె
నో చెల్లగాడ్వపిల్ల॥లలిత॥ ౫౩

తళతళకొళగులింకలరుముస్తాబటుబలువలపు
లమొగిల్బాకుప్రూని। చిరరుచిరుచిగలచెరుకువి
ల్వరనరవిరిశరములపొదివేడ్కదాల్చి। మిసమిస
లెసగుచుబిసగొనుపొందమ్మితూడుకరోల్ తు
పాకడరబట్టి।శుకపికకలహంసలకుహెచ్చరిక
దెల్పిచెలరేగివిలట తేజీపశాగి।వెడలెనీవేళవే
ళ నేఘడియతాళ। జాలనేబాలయీమందెమే
లమేల॥లలిత॥ ౫౪

తమ్ములమ్ములషట్పదమ్ములనారిఝూం ఝూ
మ్మనవేసినాడమ్మకొమ్మ।ముమ్మ రమ్ముగ గ్రమ్మి
ద్రిమ్మరుచునుఝుమ్ము ఝుంమ్మనరొదజేసె న
మ్మకొమ్మ। నిమ్మళమ్మునపించ మమ్ములిమ్మనపి
చ్చిపొమ్మసిల్లగగూసెనమ్మకొమ్మ। కొమ్మకొమ్మ

ల నెమ్మినిమ్మలొమ్మగనుండి దొమ్మిగిమ్మగనా ర్చెనమ్మకొమ్మ। మరుడళిమయూరపికము నే మాటుమీర। నేలయీవేడి నేడయోయమ్మె లాడి ||లలిత|| ౫౫

తడయక వానితోనడుపునప్పుడుగదాయీపి కశారికలింపొనర్చు। బరువడివానితోఁబల్కున ప్పుడుగదాయీచిల్క సముదాయమింపొనర్చు। బలుమరువానితోఁగులుకునప్పుడుగదాయీతే టుగమిపాటలింపొనర్చు।ననుపుగా వానితోనె నయునప్పుడుగదా యీవాసృదుతల్పంబు లింపొ నర్చు। నతివగనుమివినతనునిశితశరములు। గలసి యలసటలిడమది దల చెకదవె||లలి|| ౫౬||

ఏచంచలాక్షిరమోదిందినన్మలుపించ నెచ్చె వా తెరతేనెలిచ్చె నొక్కొ।యేబాటిచలపట్టియా బాటునన్పట్టిన బైబట్టపు కౌగిలెట్టెనొక్కొ। యేక ళ్లి నాపాళ్లి నెన్నకుండగదళ్ళకుల్కు గుబ్బలు కానుకొసగెనొక్కొ। యేచానవానిన్నెడబాప

నూహించి మనసు రంజిల్లగా నెనసెనొకొంక।
నేమి సేయుదు నే బాలయిదు గొంచాల। వలపుమీ
రె నెయ్యూ వేళవశమె తాళ ||లలిత|| ౫౭

నెలరాలజిగి చాలనలరు జాలకముల రేరాజ
కర తేజమరువుమించ। హరినీలమణిజాలమును
రు మేలిమి కూళ్ల మెఱుగారిబక దారి యొఱపుగిం
చ। రతనాలతతిజాల రాణు పంజరముల శుక
శారికలు కేరి సొంపునించ। నవలీలగను బూలపీవె
నల్ త్రు తెమలాబిసమీరి వెస జేరి విసరగాంచ।
గనుమీలకనుమీలనను చుబూశయ్యల డనరాదిగ
డి దేజినమువు లెంచ। బసిడియుప్పరిగం మనిప్ప
గి విముంచు। వేసవ్పులయంమసఖునితో మసలు
చుండు। నిపు డెటులనుందు నీవల పెటులడిందు
వరునినయసొందుమీరె నేమరులపుంచు ||ల|| ౫౮

మిసమిసల్ మిసిమిని మెఱయు మోమున గాం
తిమముంగరందమ్ము పైజెంగలింప। జకచకచ్చక
బ మేల్ జౌరు నేత్ర ద్యుతుల్ కప్పు పొజాల్లపై

ఘనమ్ము గాంచ। దళతళత్తళలగింపలరు మైను
నుడాలునవభూషణముల పైనాట్యమాడ। నిగని
గన్నిగలసొంపగుచనుంగవ రంగు పైఁదానిరవిక
పైబరిఢవిల్ల। ధగధగద్ధగిత మైతనరునుఁ దోడని
గ్గులఁగట్టుము పై మెలఁగుచుండ। జాలవగలీడ
రే రేని రాల నేడ । నుండి రేయెండ జాడలో
పెలు ములతోడ । రత్నమయవీణ చేబాడనూ
త్నజాడ। నేఁడనను గూడ నాడ నా ప్రీడవీడ । నె
టుల వేగింతునీడ రాఁడేలతోఁడ॥లలిత॥ ౨౯॥

బంగరు చెళ్లు చెఱంగు పావడ రంగులూనుగను
చీర చెంగునఘుటిల్లు। నాణిమూక్తికపంక్తులప
రంజిపావడాలందియల్ పైబడిబిందు ద్రో
క్కు। దళతళ తాక్కుంతులదనరు కంచుకములో
బిగిగుబ్బ పొలిండ్లు బిక్కుటిలగ। గాలాహిఁగతి
బోలిగదలుకీల్ జడకుచ్చులధిక నితంబంబు నం
దు బెనగ। నడుగిడగను ఘంటలమరు వడ్డాణంబు
ఘల్లు ఘల్లునఘుల్లుఘుల్లుమనగ। కంకణమ్ములుకిం

కిణీక్వాణ మెసగ। విరులతోటలపాసుగా విభు
నితోడ। నడుచు నెడనరవము సుపిడి నధరమిచ్చు॥ల॥
కోపమా నేజేయు పాపమా క్రేగంటవీక్షించ
వే బాలవినుత శీల। భారమా పల్కబంగారమా
నేడొక్క మాటాడవే చానమందయాన । నేర
మానినుగూడ నేరమా వగమీర మన్నించవే లేమ
మధురసీమ। మానమాయీ మోడి మానమా మ
గలాగుగదియవే మెవలంతిమదనదంతి। యనిగ
రంగించెమదిజాలనాటివేళ । సఖియ నేడాళనీ
వేళ సైపజాల॥లలిత॥ ౬౧
అనయంబు వానితో వినయంబుగా రతి కను
వొందగూడినకథయు దెల్పు। తరుణంబుగని యే
నుదరుణంబులగు దివ్యచరణంబులొత్తిన సరణి
దెల్పు। తమకంబుగాంచి నేదమలంబు నొనగు
చున్నధరంబుచవిజూపినదియు దెల్పు। హర్షం
బునరసి నేనర్ఘంబుజనియించ సురతంబుసల్పిన
సొంపు దెల్పు। మంతనమ్మునసీ పైనింతమాన।

గనుచు దెల్పుమి శానని దానచాన॥లలిత॥ ౬౨ ॥

వర్షఋతువర్ణనము,

దినమణిరుచిదప్పదిమిరమొప్పగ గప్పవరనదీ
నములుపైసునొప్పఁ గింగిరంగారంగ నీరదము
చెలంగ గేకములుగుమిగొని కేరిసొంగ। లావుప
య్యోరగు ప్పర్యుపోనలు గ్రమ్మ జలజసంఘ
ము నెమ్మిగలిగినప్పు। బాంధులుమదిబొక్క బలు
కోవెలలువిక్క గలువలులలితమైవలపులెక్క।
విరహిణులనొంచమరుడు వావిరిహసించ। వర్ష
ఋతువొచ్చెనయ్యయోవలపులెచ్చె॥ల॥ ౬౩ ॥

పొగసుపోషాక్ధగద్ధగితమైదనర వేల్ మే
లుకడానిసొమ్ముఱధరించి। యందమింపొందు గే
దంగి రేకుకతాతెత మిమ్ము తూడుతమంచ తగ నవు
ర్చి। చిగురాకువాలు యింపగునలరుల డాలుమె
రయువిహంగాదిబారులెంచిశికిలకిలసకిలించుచి
లుకత త్తడినెక్కి వలపుతూపులువింటనలువరిం
చి। చెరుకువిల్లాడువచ్చెడు చెలువుజూడు । మె

ళ్లువేగింతు నేఁడురాఁడేలవాఁడు ॥లలిత॥ ౬౮

అక్కఱబూనెంచి దిక్కులు పరికించి పిక్క
ప్రాటమ్ములసొక్కఁజేసె।దిమ్మరుచుఁ గామీరి ఝు
మ్మనివెసఁజేరి సొమ్మసిల్లఁగ రొదల్ గ్రమ్మఁజేసె।
గ్రన్ననమదిదిట్టమిన్న నై జూపట్టనెన్ని కబల్
మీరనెన్నఁగూసె।దిగ్గనమైఁ బొంపునెగ్గఁగాన్పడ
పెంపుకగ్గలమ్ముగ నార్చబిగ్గఁడాసె। మరువళిమ
యూరపికములమనసునమ్మి। మోసమొందితిగ
దవమ్మ ముద్దుగుమ్మ॥ ౬౯

రతిదేలితొడలపై బతిబవ్వళించినయెడఁగదా
మరుశరాళిమ్ముగాంచు। బాటబాడుచు జరీప
య్యెద చేవీచునెడఁగదా చిఱిపయరెమ్మెగాంచు।
జెలరేఁగికొనగోటఁ శిఖదువ్వ నెడఁగదా యిందిం
దిరముగానమింపుగాంచు। గులుకుచుడాబుగ్గ
నులిమినయెడఁగదా శుకములపల్కులు సొంపు
గాంచు।ముద్దులొద్దికలు గామఁగిసినయెడఁగదా
హిమకరకిరణముల్ హితవుగాంచు। గదవెరా

మాలలామ ప్రగల్భనామ । మనవిగైకొనవేలే సుమహితకామ । తలపులీడేర్చ భామనీదాన రామ । భవ్యగుణధామ యమితలావణ్యసీమ ॥

మోము కెందామరమురువుజూరు టదేరయి దివింత లేయింతిమ దనదంతి । కిసలయాధర మోరబిసనొక్కలడు లేరయిదివింత లేయిం తిమదనదంతి । బుగ్గపై జగ్గారనుగ్గులేదేర యిదివింతలేయింతిమదనదంతి । యురముపై న రుదార మెరయుకుంకమి దేరయిదివింత లేయిం తి మదనదంతి । యనిన గుచమానినదభీష్ట మొన రజేసి । యమురువరు బాసి యొటులైతు మన తజేసి ॥ లలిత ॥ ౬౭

అంచులపచ్చలునించినరవ్వ ంపునిలువుటద్ద ములు భాసిలుచునుండ । మాణిక్యవితతు లమర్చి ననికరంపు బంగరుకోళ్లు చెలంగుచుండ । నలరు పందిరిమంచమందునముత్య ంపుజాలరుల్ లలి తమై మెలగుచుండ । నవరత్నఖచితమైనట్టిప

శ్రీమునొప్పదొంతరవిడియముల్ చెంతనుండ|
నత్తరుపన్నీరున గరువాసనసొంపు నలరుపీవె
నలుయింపారుచుండ| వెలయుహర్మ్యంబు నం
దుసద్విలసితేందు|వదనుడగుసామితో ముంచు
బోదలుచుండు|నిపుడెటులనుందు వరునియిం
దెపుడుగందు|నతివమోహుందు నతనునికబ్బెసం
దు|యుబుసులేహుందు(వా) సెనసీబు యుందు||
సొంపుబిందీలతో గెంపులచేర్పుకగదలు
చునుమరంటిసొకలుచుండ| మేలిమైన బులాకి
నేలును త్రాఘుంబధరపల్లవముపై నమరుచుం
డ|బరిఢవిల్లెడు బాజుబందుబంతులుమాటిమాటి
కిజన్మోనల్ మీటుచుండ|నిబ్బరంబైనమాణిక్య
సరంబులాగుబ్బగాగుబ్బలగుప్పుచుండ|రత్న
సంఘటితమై రాణించుజడఘంటలింపైన క
టిపై నటింపుచుండ| మాణిక్యంబైనవిన్నా
ణెంపుమొలనూలుబెళుకుకానుతొగూడికులుకు
చుండ| నందియలు (మో) యదనుతరమొంప

డాయ। హెచ్చి మగ లాగు జేయ సన్నెచ్చ
నాయెూ।నింతట నెపాయ నెదకిది వింతలాయెూ।వ
సుతఘనమాయెనయయొమన్మథుగిమయ॥లలి॥

కందుచందురునిచె నొ్ందు నెన్నుదురం
దుబొందికై చేర్చుక్క సుందరింప। దళుక్కచె
క్కల ముద్దుగుల్కు దుద్దుల గొల్సులుల్కుము
త్తైపుసరుల్ బెళుక్కనింప।గబ్బిగుబ్బ లియుబ్బ
జబ్బొనర్పగుసిబ్బిగుబ్బల పై సరాల్ గుల్క
బెంప।దమ్ములందమ్ములన్న మ్ముకరమ్ములఁ సొ
మ్ములిమ్ముగరొందల్ గుమ్మరింప। మై వినోదింప
బలు కెంపు మోవినింప।గదిసినది దెల్పుసొగ సిం
పమదిగణింప॥లలిత॥ ౭౦

మగువాయిటుల జేయదగవామ రులుకొన్న
మగవారికిది మేరలగునటమ్మ। వనితాయిదెటు
వంటిఘన తా నెనరులున్నవిట రాయుకిది తగున
టవెకొమ్మ।లలనాయిటుల నేచవలె నాకరుణ ను
న్నవగకానికిది లెస్సయగునటమ్మ। చెలియాయి
టుల బాయదలియామనసుగన్న హృదయేశునికి

దిమంచియదునటమ్మా। యేమిదెల్పుదునమ్మ నా
సామిదెమ్మ। మనవిగై కొమ్మ మేలునే మరువ
నమ్మ॥ లలిత ॥ ౭౧

అలరించికలహంసములరవల్ గలిపించి తలపునై ననునసుదలచడమ్మ।బులిపించిగండుఁకోయిలలకునొప్పించికలనై నననుమదిదలచడమ్మ। కులికిచిశుకశారికలరొదల్ గ్రమ్మించిపలుకించుకై ననుదలచడమ్మ। వలపించిసురుని శరాళిచేనొప్పించినిలయమై ననుగనదలచడమ్మ।యెటులవేగింతువానినేనెటుగణింతు।నెటులసైరింతునీబాళినెటులడంతు॥లలిత॥ ౭౨

జోహారులొనరించిజోకతోడనుగాంచిచిన్ననాటివిచిత్రమిన్నవించు।నతులుచక్క గొనర్చిమతిగరుంగివచిం చెన్నుమీరినపనుల్ విన్నవించు। దండంబులర్పించి నిండువేడుకమించి మన్నించినవిధంబువిన్నవించు। ఖూర్నిషు గావించికోటిచేరిభజించిసన్నుతించినజాలువిన్న ప

కాంతవానంతరంగంబునంతసంబు। జెంమను
నిజంబునంత జే సెదనయంబు॥లలిత॥ ౭౩

—*శరదృతువర్ణనము-*—

సారంగధరుడుయుం పారంగఛవి నేడు మీరం
గజే సెసమీరమీ సె। బీరంబు జెందిగంభీరంబు
నొందిసరస్సుల్ జెలంగె నారవిదొలంగె। గానం
బులంమనస్నా నంబులొందుభృంగానందమం
దెనీహారమొందె। భంగంబు లేకవిహంగంబుల
శివీకకలకలరవనించెజలువతిం చె।నహాహాహు
హుహూయటంచులోకహితమించు। గతిశర
దృతువదెమించెనుతిగలంచె॥లలిత॥ ౭౪

మిగులగుధగధగల్ పిగుడుసోషాకయిబల్ భే
షుచిగురాకుబాకుబూని।తళ్కొల్కుకుప్పై ను
మాతాజుషాహిందరించినులుకుపలుకులపిలు
గుజ్జుమెకిగ। సుధజల్లుననవిల్లుసొంపిల్లునువహిం
చితమ్ములమ్ములపొమల్ తగనమర్చి। యండజ
మ్ములపౌజునండబడోయుంచుగేకిచోపె దార్ బు

లకా దేఁక లెచ్చ । మగుడడుగో వచ్చెనయ్యో
యోమరులు హెచ్చె।సహాహామదినో చ్చె మో
హాబ్ధిలహరిముంచె॥లలిత॥ ౭౫

సొంచించిమరుడునన్వంచించజూచితా నెం
చెంచితూపులానించబూనె । గొబ్బగొబ్బన
జంద్రుడబ్బురంబుగబూర్వ గుబ్బలిపై నెక్కి
యుబ్బబూనె।ఝుమ్ము ఝుమ్మని గండు తుమ్మె
దతండముల్ మెండుగ్రమ్మ కగూయుచుండబూ
నె। దిమ్మరిసోమారి తెమ్మెరబలుమీరి సోరణగండ్ల
లోజొరగబూనె । యేదియుపమన్న వాడురా
డేలనమ్మ। మనసు నిల్వదుకోమ కుందనపు బొ
మ్మ॥లలిత॥ ౭౬

మదనాయుదియునీకునదనాపి యోగులాపద
నాలకించకనె దురుయేమి। చిలుకాయిపు డెనీ
కుకులుకాయి దేమినాపలు కాలకించక పదరు టే
మి।పికమారొదలు సేయుచుక మాన్పుదిక్ నడిక్ జీ
కమానవింత యోచించ వేమి।పవనాయిటులవీ

చనవ నాజనంబునిన్నవ నాచలంబూనినడుచు
లేమి । యింత మొకమాటమును లేక నేఁచువీక ।
మీకె నౌఁగాక నౌఁగాక మేలుజోక॥లలిత॥ ౭౭

ఈమోహమెటుసైతు నే మోహనాంగి నా
సాముతోరతికేళిసల్పకున్న । నీబాళి చేఁదాళిమె
టులుండునే చెలి చెలునివాతెరసుధల్ (గ్రో)ల
కున్న । నీమేనిపుల్లలకెటులోర్తు నే భామ వాని
గాఢపుకౌఁగిలానకున్న । నీగుబ్బలులయుబ్బు లె
టులడంతు నే లేమ రమణిఖపేటురముపై రాయ
కున్న । నిదియొనదునగుగదమదిముదముదనర । జి
దగోదలుమూనవానితో జెపుమి చాన॥లలిత॥౭౮

(క్రొ) వ్విరిపాన్పుపైఁబవ్వళించిచితమించి చివ్వ
నపరుమోవినొవ్వనొక్కి । చయ్యనసోఁగసైన
పయ్యెంటఁదొలఁగించి నెయ్యంబుగాఁ గౌను నొ
య్యనందిఁ గుబ్బచన్నవదోయినుబ్బు మునొక్కి న
ల(శ్రీ) తళ్కొబ్బు పైఁబెదవిలి (గు)ల్మి । చక్క
గాఁగౌఁగిటఁదక్కఁగాఁగొని మేనుసోకఁగాఁరతు

లజెం పెక్కముద్దు। ముద్దుగనుముద్దుగనులిచ్చిముద్దు
లిచ్చిముచ్చటలుముచ్చటలునించమిచ్చి కిచ్చె॥

మించుమించునుమించుమేనిసం చంచంచు
నెంచెంచినను గౌగలించునమ్మ। దర్పణదర్పంబ
దర్పించు నును చెక్కులంచును వేగచుంబించు
నమ్మ। దిప్పుగు సౌరునజౌరుజిగి మోవితీరౌ నటం
చును బల్కెంపులుంచునమ్మ। విప్పి కొప్పగు చొప్పు
నొప్పుగొప్పగు కొప్పటంచును బూలుగీలించున
మ్మ। వాని నేమను దాన నిదానదాన। మనుపునీ
యానసామిపై ననుసుమాన॥ ౮౧

కలువల రేని కాకలకు దాళగలేక వెడలెను నొ
డలనివడిగ దెల్పు। పయ్యెరపిల్ల చేబడిబడి నాదు
హృత్కంజంబు జోకనకథయు దెల్పు। కసు
లాశనూజ సైన్యములార్భటంబు చేన దరియు
లెక్కడునుదిబెదరు దెల్పు। చెరుకువిల్కాని కెం
జివురుములుకుల వాడిగాడికందిన నేని జాడ దె
ల్పు। మతివయతివినయమునను బతికినతులు। సతి

తనిదెల్పి వినకొల్పి చనువు జల్పి॥లలిత॥ ౮౧

— *వినోదాలంకారము,* —

మేల్ కలాబత్తు పట్టి మెఱయు పోర్వారు మా
ల్ రాణించు సొగసు ఖలగ్గిరవలు। కళకళగులుకు
చౌకట్లసోగులు కెంపురాల్ నింపు బావిలీ రవ్వ
మైన।నీంగ హస్తినీ జరీ నిగనిగల్ గలనడికట్టు దుసా
ల్ షేష్ కబుజ్జిలుగు।చాయలనీంచానజర్ నిల్చు
పచ్చలహారము రత్నపావాలుదనర। మించువ
గనిందిబంగరు మేడనుంచి। వచ్చువరు గాంచి
యొటులో ర్తుముచ్చటించి॥ ౮౨

గిరులు బోల్ కరులెక్కి దొరలు చామర లేయ
నమిత గాయకులు గానములు జేయ। వందిమాగ
ధులు కైవారముల్ గడు సేయ మాహిమ రాతి
బ్ సగ్రమెలయ।గణికలుత కిట ఝుంధణ నిన్నృత్య
ము జేయ దాళమృదంగముల్ దవిలి మ్రోయ।
దేగాక తాక్ సిఫర్ తీర్ కమాన్ జంబియా బాక్
జీరాబక్ తర్ ఝలింజిగేయ।బలు సేసలిరు చక్కిగలి

పేరేము లేయజో దంతిపై నెక్కి-ష హరునర
య। జెలువము తిమించిచిఱునవ్వు కలిమినించి।
పెలుయలు దొణికించి క్రేగంటదయనుబెంచి।
వేడుక లరించిబంగరుమేడనుంచి । వచ్చు వరు
గాంచియెటులో ర్తుముచ్చ టించి॥ లలిత॥ ౪౩॥

సొంపు గాన్పింపునీలంపుచేర్పు క్కచె నొన్గం
దు నెన్నుదురందుగుదురుకొలిపి। కసలేనిమిసిమీ
నిమసలు తావినిరొుప్పు మెప్పు కస్తురిగుబ్బలో
ప్పనలది। యందమింపొందంగియాజ వాహిర్
దారుకుడితిని జేబు గాహార్మిదొడిగి। నెఱమించు
పైడంచు మెఱయుకీన్ ఖాబు తాబందుసొం
పౌకటిపై ధరించి। చెలునిచెక్కి లినొక్కి ముద్దు ల
ను వెక్కి- ।సొందనేరని కొమ్మ మేనెందుకమ్మ ॥

రంగురంగారు మేల్ బంగారు మేడలో నం
గైనతల్పమందతనితోను। బొంగుచుబవళించి
బులుపుల నెదబెంచితమకము బొదలించి క్రమ
ముగాంచి। తొడలకలంఘించితొడవులుసవరిం

చికిలీ జడనొదిగించి కేలుచెంచి । ముకురనిర
సించి మోవిగంటోనరించి చెక్కిళ్లముద్దు ంచి
తక్షు లెంచి । ముదమునగుదిలించి మదిచాలగరి
గించి సొబయలుమై నొదవించి యొప్పుమించి।
సంతతముసంతసముగల్గుకంతుడంతు । పంత
మెంతనియనివింతవింతరతుల । నరసి మొనసిన
యంతలోనహాముజూపె। నైతిగననైతి బేలైతి
నమరనైతి। నెద్దియుపమన్మయ య్యో యోము
ద్దుగుమ్మ॥లలిత॥ ౯౫

తమ్ములారిమదమ్ము గ్రమ్మ గామిన్నందికమ్మ
విల్తునితోడురమ్మటంచు। నెమ్మదిగాజీరి తెమ్మె
రపిల్లనుసమ్మతి నెడలించి నెమ్మిగాను। దుమ్మెదగ
ములుమొత్తమ్ముగా వెల్వడాహుమ్మనినదలిం
చిమున్మరముగ। లెమ్మనివేగసైకమ్ములబురి కొ
ల్పిపైకమ్ముకొచ్చె నేపడతినేడు । యెటులసై
సుదునమ్మనావిటునిదెమ్ము। వరునియెడ బాయ
లేనమ్మ పసిడిబొమ్మ॥లలిత॥ ౯౬

పండువెన్నలవేడిమెండుగాగాసించెవాని రమ్మనరమ్మ వనితలార । తుంటవిల్కాడు పై నం టబాణములేసెవానిరమ్మనరమ్మవనితలార । మ రుతకిశోరంబుసరిదిగాగనవీచె వానిరమ్మన ర మ్మవనితలార । తేటిసంఘములునిచ్చోట గు మ్మరజొచ్చె వానిరమ్మనరమ్మవనితలార। తమి ను దిని ద్రొక్కె మోముపై జెమటలెక్కె । గు బులుగుబ్బలునిక్కె మైపులకలెక్కె ॥లలిత॥ ౮

చంద్రదూషణము,

పాలమున్నీటిలో పుట్టజనించి తెనేమి పలుచె రంగులమీరిబ్రతికితేమి। ముక్కంటిశిరమీద నె క్కియుండగనేమిఖగరాడ్వహునిచెల్మిగనేమి। కమలమిత్రునిపై త్రిగల్గియుండగ నేమికమల తోబుట్టువుగాగనేమి। యండజాధారమైనగివి క్కగా నేమియతిశీతలాన్వితంబైననేమి ! కం జసంభవుతునిగారవించగనేమిచంద్రుసం కటనెచేయుంచితేమి । దోసకారిపగదచంద్ర

దొరవైనుండ్రు। విబుధవనుబ్రుంగవిగహాలుబహు
లయసొంగ। ననుమదిఁజ్జిన యదెమూఁను వలి
రెవాఁడు॥లలిత॥ ౮౮

గోవులంభోయనగోయు కారిన్యలో తురక
లదోరవంచుబకువుగాంచు।నఖిలవిద్యలు నేర్పి
నట్టిసద్గురుభార్యచిత్తచోరుడవంచుని న్నెగాం
చు। నిలలూంతోబుట్టింటి మేలుకోర్వనిమహాదోస
కారివటంచువాసిగాంచు। నతిపియోగులసదా
నదరించుమతిగల్గుహెంత కారివటంచు ఖ్యాతి
గాంచు।నీతియనేరచంద్రదుర్నితిసాంద్ర।
యన్నాదెచూడునింగిన్పైనల రెవాఁడు॥ ల॥ ౮౯

పచ్చిబోయవటంచుబల్లిటగిజనురా పడ
తులబాధించుపగిదిగంటె। గతినచిత్తుడవంచుగ
బుతించనగునురా విరహాలబెదరించు విధము
గంటె। బుద్ధిహీనుడవంచుబాధులెంచసరుదురా
తరమెరుంగనిపనివరుసగంటె।మచ్చికాడవటం
చుమెచ్చటించగునురా కవగూర్చుయోజన క్రో

నంముగం టె। నేల రామాంసతులను నేచనపురాన
పురనీకన్న నెవిరించెనన్నమిన్న ॥లలిత॥౯౦॥

చాపశక్తింబునుజొకవిల్లునుగల్గి యేరుకతి
నుబాణలెలమిగల్గి తెంపులే నటువంటి కంపు
టూపులుగల్గివావిలేక వెలుంగువాలుగల్గి ముది
తలగద్దింపుకోదుగుగుల్లముగల్గి పగటిదొంగగు
నుంత్రిబలముగల్గిసంమగొంమల దూరుపంత
నే స్తుడుగల్గినిందలకోడిగట్టునియతిగల్గి రాజున
నీవీరనగేర గాకుమార। రాకుమా రయట
న్నసిరాకృతించె॥లలిత॥ ౯౧

చక్కగామదిచాలనిక్కగాసదయుని సొంపై
నముఖచంద్రు నెపుడుగందు।జల్లగా మనముల్ల
సిల్లగావగకొనియుంపైనమోవినే నెపుడుగం
దు। బొందుగావీనులవిందుగా జెలికొనితీపైన
సరసోక్తులెపుడువిందు। మెండుగావగగుల్లుచుం
డగారసికునిమేపైనరతికేళినెపుడుగందు। నె
టులనేనుందునయొరాడేలనిందు। బాళిగ

ల్గించెముందు నా భావమునందు ||లలిత|| ౯౨

ముద్దుమోములు చేర్చి మోవిమార్పులు వార్చి
నను పంటజుట్టుకంటనొక్క డెపుడు । చెక్కిళ్ల
కై వేడిజెల రేగి ముద్దాడియులికింపు పలుకెంపు
లుంచు టెపుడు। పూని కౌగిటదార్చి పొందుగా
నెదగూర్చి ముదమించ మది నెంచ గదియు టెపు
డు। బాళిదూరము ద్రొక్కి పక్క గ్రక్కు ననొక్కి
తనియుంచుడయలుంచు మనుట లెపుడు। యెపుడు
మేలొందు వానినే నెపుడుగందు । నెపుడు చె
న్నొందు నేడ మోము మొటులనుందు ||లలిత||౯౩||

హానందనందన హాభక్తచందన హాసజ్జనావ
నయబ్జనయన। హాగోపికాలోల హాగోప పరి
పాల హారమ్యగుణశీల స్వర్ణచేల । హాదీనమం
దార హామందరోద్ధార హాజగదాధారయమితధీ
ర। హారమాహృదయేశ హాదేవదేవేశ హావిఠం
ఠపురీశ భవవినాశ। రాధికాచిత్తచోరపరాకి దే
ర। బాయుటకు నోర్వదని వేడి భయము వీడి||౯౪||

రాకేందువదనమారాజితశాస్త్రస్థాన రాజీవ
నయనమరాళయానాలంబభరజిత వేణివరపులిన
శ్రోణిసరసిజహస్తమృదుపాణితీరవాణి। హరిమధ్య
మధ్యశరచ్చంద్రికాహాసలికుచవక్షోజ పాలి
తవిలాసము కురక పోలసన్మదగుణగణ శీలక
రుణాలవాల ప్రగల్భజాల । మైన యారాధ
మోహాబ్ధి కబ్జమీవ । నీకువందన మని కాం
చి నేర్పుమించి॥లలిత॥ ౯౫

వనజాతవనజాతవనజాతవనజాత వనజాత
వనజాతఘనము నెంచు । వనజాతవనజాత వన
జాతవనజాతవనజాతవనజాతఘనము నొంచు।
వనజాతవనజాతవనజాతవనజాతవనజాతవన
జాతఘనము నెంచు। వనజాతవనజాతవనజాత
వనజాతవనజాతవనజాతఘనము నొంచు। నవ
యువముగల్గినవయవ్వనమునవలిగి। రాధ మొ
క్కిడెనని తెల్పిబోధగొల్పి॥లలిత॥ ॥౯౬॥

దండముద్దండ కోదండమండితహస్తరారా

యనుచు లేఖ (వ్రా) యరమ్మ।జోహారు నవనీత
చోరాధరాధార రారా యనుచు లేఖ (వ్రా) య
రమ్మ।వందనంబులు నందనందన గోవింద రారా
యనుచు లేఖ (వ్రా) యరమ్మ।నతిసతాదితిసుతా
హితహతాద్భుతధీర రారా యనుచు లేఖ (వ్రా)
యరమ్మ।మదిని జిడగొందలొంద లియ్యుమదముగన
ర। నెదకెదగదియుటకునమునిదని (వ్రా) సి॥ల ౯౭

చాలమేలను కబ్ధినోలలాడిన నాటి కేళిపొందిక పోలికెంచదరమె।మీరికేరుచు జేరిసారెకుమో
వానుకే లీలీలని తెల్పదరమె। నాదినీదనిపద్దు
నాదిముద్దులుగొన్న పెంపు లింతని గణియింప
దరమె।మోడివీడినయొంతులాడి వేడుచుగూడు
కొన్న వేడుకజాడలెన్నదరమె।చేడెనీతోడు న
నుగూడెనాడువాడు । వేడితమివేడిమిదిగాడి
రాడెబోడి॥లలిత॥ ౯౮

మదిమెచ్చ వలపెచ్చి మనసిచ్చి బులుపెచ్చిత
నియించుమిత మెంచదరమె కొమ్మ। బలిమాలిమె

దవ్రాలిరతిదేలికడుసోలివగజూపుచూపెంచ
నగునటమ్మ। సిదిరి వెస జేరి బిసమీరి గడిదేరి పైకిం
న్నవితమెన్న వశమె కోమ్మ। గిరిగోన్నతమిగ
న్నకోఱబన్నగుని యన్నకులుకుమాటల నెంచగ
లనటమ్మ। కలియుకల నాదిమధ్యాంత ములను
బొంచు। మమత లేమంచు బ్రతిలేనిమర్గ్గముం
దు॥ లలిత॥ ౯౯

కంటిలోకారాధ్యగంటిబరాత్పరు గంటిమా
తత్కృత ఘోరకలుషదూరు। గంటిదేజోరాసి
గంటిదీనాబ్జంబుగంటిన హార్నిశంబంటివెల్గు।
గంటిసర్వేశ్వరుగంటివిశ్వాకారు గంటినాలో
లినోముగరినుపంట। గంటిభాగ్య కలాపుగంటి
భాసురవాసుగంటి భయంబూడఘునకటాక్షు।
గంటినతులితపదముగంటినంటి। గంటివను
నీదుకృపచేతగలియగంటి॥ లలిత॥ ౧౦౦

లోకంబులనుగూడి లోకంబులనువీడి లోకం
బుతానమైనాడువాని। నాధారముల జేరి

యాధారములమీరియాధారభూతుడై యలరు
వాని।నంగసంగముగాకనంగసంగముగాక సం
గవర్జితుడై చెలంగువాని । రూపభేదములేకరూ
పభేదములేక విమలస్వరూపమై వెలయువాని ।
గంటి మేఘారవంబుననంటికంటి।కంటినవ్యయ
మగు వెల్గుగలియగంటి॥లలిత॥ ౧౦౧

వెన్నెలుచెన్నుగానున్నవెన్నెలరేని నెన్నని
సొగసుమోయున్నవాడు । నిగ్గులగ్గలముగానొ
గ్గునీరదముల నెగ్గులెంచెడు మేనిజగ్గువాడు । చ
ల్లనిచూపెదజల్లుపల్లవపాణికిరవుగావిలసిల్లును
రమువాడు । గొల్లపిల్లలకెల్లనుల్లంబురంజిల్లసల
లితపద పంకజములవాడు । పరమసౌఖ్యాను
మోదసంపదలొసంగి।మించుదయచేతమమ్ము
రక్షించుగాత॥లలిత॥ ౧౦౨

—*అక్షరోపమాన సీసపద్యము.*—

అరచందురునిబోల్పసరిగాదుసఖిఫాల మతి
ఫ్ణాక్ష-(కా) వడిగతిగిబోలు। బొంగరంబులబో
ల్పనొల్లదా చెలికుచపాళినా-రిద్వయంబనగబో

లు। గగనంబునకుఁ బోల్పఁదగదు కామిని కౌనునకి
నా-ళా మధ్యమునకుఁ బోలు। సైకతంబులఁ బోల్ప
జఘనంబదియుఁ గాదు దానినితంబంబు-దానిఁ బో
లు। ననుచు ననుగను నవసరమునను నెనయు। సద
యుఁడిపుడదిమఱచు చనమదిని ముదిత॥ ౧౦౩

—*పంచపాదసర్వలఘు సీసము,*—

ధృతిఁ గాంచియుఁ గునరపతిసతిని నగధర యనిద
లచినవరము వడసి। వనచరుభయమునఁ గొనకొ
నికరిని నుహరి యని పిలిచినకరుణఁబడసి। బలిబల
ముకువడవడవడకుచు హరిశరణని పిలిచి విగసిరిని
బడసి। మునిలతిశిలవడువునబడి యతులిత తపప
దరజమున దనువు బడసి। దశముఖుపదహతి వశ
మునవడి గనుదనుజుడు నినుగని దశను బడసి। విదిత
ముగ గడఁ బొదలుచు ముదము బడుచు। సతతమును
దనుకనికరసహితులగుచు। దనిసిరని యనినగిశ
ము విను తులిడుచు॥ లలిత॥ ౧౦౪

—*మత్తేభకందగర్భిత సీసము.*—

వి*నతసంఘావనవిశ్వపాలనరమా నాథాఖ్య
సంరక్షణా* ప్రదీప।వి*గతమర్దోష మహేం
ద్రపోషణ హారీత్యాధారణా ధారణా*ధరా
ప।వి*తత కామాసుర వ్రాతసంహారణసత్యా
నందసంభాషణా*దినాము।వి*జితరా రాజస
మాజభూనుతగుణ శ్రీలక్ష్మీనారాయణా *ల
లాను।సరసగుణధాన్య శోభనవరదవనజ।నయన
సదయాభవహారకృష్ణా*యటంచు॥లలిత॥౧౦౫

భుజంగప్రయాతవృత్తాంతర్గతసీసము,

చిర*ముదాధారమం దారపుష్పాళి చేతఁ*
మానిహృదిలోలధర్మపాల।ధర*పదార్చనై
బంగారుపాదాంబుజంబుల్*సదా సేవించ
భ్రాంతిగాంచ। విని*చిదానందగోవిందకృష్ణా
యటంచుఁ*నిశ్చలము జెందు సొంపు నొందు।
వని*సుదిఁ బూజ సేతుఁ*రమానాథనిన్నుఁ*
దేవకీపుత్రనుతచరిత్ర।యమితశుభగాత్రది
నకరణిసోమనేత్ర। గోత్రభంజనసహితమిత్ర

మి త యనుచు లలిత|| ౧౦౭

—*వనమయూరవృత్తాంతర్యాతసీసము,*—

పరగ*మీనకమఠకిటిరినృసింహమనురూపుల*
లలం తేదలోనుబొందుగాను|నినుమ*భానుశ
తకోటినిభవామనత్రిరాముల*వేడెదనువార
ముదముమీర|బరమ*మానితగుణాభరణ బౌద్ధ
వరకల్కుల*స్మరించెదగాఢకృపనుజూడ| ప
నిగ*యేనుశరణంచునతివేడ్కతోభజింతుల*
సదామదిబూనిదోషహరుని|దీనజన పాలముని
లోలకనకచేల|యేలరావేల కరుణాలవాలయ
నుచు||లలిత|| ౧౦౮

—*ఇంద్రవజ్రాంతర్యాతసీసము.*—

అమిత*దీనావనాపాంగసుధీంధీరా*గమను
తవీతరాగసహిత|యుచిత*మానా ఖిలాపాం
చితమారమారా*సమానసు తేజరాజ భోజ|
యరుణ*సూనాస్త్రసంహారకశూరశూరా*
రివర్గవిదారదురితనూర|మదిని*నీనామమేమా

రనుగృష్ణకృష్ణా*నందనందన నానందకంద*దాసపోషణసద్గుణధామనిపుణ। రణధురీణధురీణ శ్రీరమణయనుచు॥లలిత॥ ౧౦౮

—*స్రగ్విణీవృత్తాంతర్భూతసీసము*—

సామగానప్రియా సర్వపోషక్రియా*సంగరాద్భుతభీమసార్వభౌమ।కామజైత్ర సదాకామితార్థప్రదా* కాలకంధరమిత్రకంజనేత్ర।రామసంరక్షణారమ్యసంభాషణా*రాజరాట్పూజితరాజపక్ష।శ్రీమహీపాలకాశ్రీమనోనాయకా* శ్రీవికుంఠపురీశ శ్రీనివేశ। దీనమందారభవదూరదివ్యహార।నిరుపమాకారసింధుగంభీరయనుచు॥లలిత॥ ౧౦౯

మత్తకోకిలాంతః పాతసీసము,

వాసవార్చితపాదపంకజప్రాపుగోరినవాడరా*సనాతనముకుంద। వాసుదేవమహాత్మవైభవప్రాజ్యమోహనరూపరా*సనాతనప్రమోద। భాసమానకిరీటనీసరిప్రాజ్ఞులేద

నివింటిరా*సనాతనప్రబోధ। భాసురాంచి
తకౌస్తుభామణిప్రాప్తసంతతశ్రీధరా * స
నాతనవినోద। ధరనుతపవిత్రశితిగాత్రచా
రునేత్ర। దేవకీపుత్రసుచరిత్ర దేవయనుచు

తరలాంతర్వాతసీసము,

సగుణనిర్గుణుఁడంచుసర్వులుసంతసించుటనిక్కమా* నేనిపటుతరముగ। దగుమనేనవిప్రత
లక్షగనిదానమిచ్చినవ్వారికి• నుదిమనుతలెలు
గ। వగలగుల్కెడురాధప్రియమైన వారజేయు
కరంబుచే*తనుశ్రీకరముగనగుమొగంబుతో
మమ్ము వేగమునాదరించుదయానిధే * సదాసు
జనరాగ।ఘనఘనశ్యామముల్లోకవినుతనామ।
సుప్రతోదామయనుచుస్తుతియొనర్తు॥౧౧౧

విచిత్రసీసమాలిక,

శ్రీరుక్మిణీలోలశృంగారచేలభూపాలకాజాల
పుణ్యాలవాల। రాధాసదామోద రాజీవపా
దవేధామ రాగాధవేదాంతబోధ। కారుణ్య

మందార కాళియహార ధారాధరాకారధర్మ
ప్రచార। ఘంటాసురాపక్షకంసాదిశిక్షపద్మా
లయాధ్యక్షపద్మాయతాక్ష। వేదాగమాపాం
గవేదాంతరంగవిద్యాసుయాసంగ విద్యాయ
సంగ।సర్వేశమాకామసం(గా)మభీమయిష్టప్ర
దానామకృష్ణాలలామ।కృష్ణసం(త్రా)ణయచ
లసంకీర్తనిపుణ। కృష్ణమానాభిరక్షణకృ(చ్ఛ్ర)హ
రణ। దేవగోషండసోషితాదితిజబృంద। ఘ
నచిదానందనందనందన ముకుంద। యనుచు
(భ)ణతింతు బ్రణుతింతు నుసరింతు। ||లలిత||

మణిభా ౧౧౨

కౌస్తుభవత్సాయఘననీలదేహాయవర్ణవైభవా
య తేవందనంబు। కందర్పజనకాయకాంచన
చేలాయసుందరాస్యాయ తేవందనంబు। పక్షి
రాడ్గమనాయఫణిపతిశయనాయవనజనాభా
య తేవందనంబు। రమ్యకిరీటాయరవిశశినయ
నాయవేదవేద్యాయ తేవందనంబు! సర్వదేవే

శలక్ష్మీశసత్ప్రకాశ । యనుచు నుతియింతు శ్రీ
కృష్ణు ననుసరింతు॥లలిత॥ ౧౧౩

ఆశ్రితపోషాయయానంద కందాయమందస్మి
తాయ తేమంగళంబు । తపనీయచేలాయదాన
వశిక్షాయభవభంజనాయ తేమంగళంబు । గ
రుడతురంగాయఘన శేషతల్పాయ భాసమా
నాయ తేమంగళంబు । రాధావినోదాయ రా
జీవనయనాయభవ్యకృష్ణాయ తేమంగళంబు ।
పరమసౌభాగ్యసంపదాంకురదయాబ్జాసదయ
మదభీష్టదాయని సన్నుతింతు॥లలిత॥ ౧౧౪

అంబుజనాభపదాబ్జవందనవర్తిలలికీ ర్తిగోపవ
ర్తికులజమూర్తి! తిరువేంగళాచార్యగురుచర
ణసరోజబంభర బుధహిత బలితభోజ । మృదు
మధురాంధ్రకవిత్వవైభవసాంద్రబోద్ధవం
శాబ్ధిసంపూర్ణచంద్ర । నారసింహాభిధానాభి
లాష తనూజకమనీయసుగుణసుకవిసమాజ । స

జ్ఞనప్రముఖార్యసత్కారతవిధేయసుకవిజనా
హితప్రకటహృదయ। లక్ష్మినారాయణాఖ్య
విరచితముఖ్య। శతకకృతి నేతనవనీతచౌర్యప్ర
థిత। సత్యవాక్శీలయతులితస్వర్ణచేల।సంతతా
మోదరాధికాసతివినోద। యనుచునుతియిం
తు వాని నేననుసరింతు। లలితమణిభాసురంబు
హేలాపురంబు। వేణుగోపాలుదోడితేవేలతాం
గి॥లలిత॥ ౧౧౪

హేలాపురి శతకము.

సమాప్తము,

శ్రీకృష్ణపరబ్రహ్మార్పణమస్తు,

[illegible]